Ключавыя кампетэнцыі беларускага вучня

Перадумовы і мэты

Рамка ключавых кампетэнцый беларускага вучня была распрацавана беларускімі адукатарамі ў 2024 годзе па выніках вывучэння міжнароднага і замежнага досведу рэфармавання зместу школьнай адукацыі ў рэчышчы кампетэнтнаснага падыходу і грамадскага абмеркавання апублікаванага праекта нацыянальнай канцэпцыі ўніверсальных кампетэнцый дзяцей і моладзі.

Рамка, зыходзячы з ідэй беларускай нацыянальна-моўнай і еўраатлантычнай цывілізацыйнай ідэнтычнасці, выдзяляе восем ключавых кампетэнцый, неабходных для самарэалізацыі асобы, здаровага і ўстойлівага ладу жыцця, працаўладкавання, актыўнай грамадзянскай пазіцыі і сацыяльнай інтэграцыі. Вынікам адукацыі з’яўляюцца паслядоўна сфармаваныя/ набытыя кампетэнцыі, якія з’яўляюцца крытэрыямі ацэнкі якасці адукацыі.

Рамка з'яўляецца арыенцірам для зацікаўленых бакоў у сферы адукацыі і навучання. Яна дае агульнае ўяўленне аб кампетэнцыях, неабходных сёння і ў будучыні, і зыходзіць з таго, што ўсе навучэнцы павінны цалкам раскрыць свой патэнцыял.

Рамка дэманструе пералік і апісанне ключавых кампетэнцый беларускага вучня. Ключавыя кампетэнцыі ўсталёўваюць набор сістэмных характарыстык для праектавання адукацыйных стандартаў і навучальных праграм, вучэбнай і метадычнай літаратуры, а таксама адпаведных вымяральнікаў узроўняў падрыхтаванасці навучэнцаў.

Рамка КК дапаможа вырашыць наступныя задачы, актуальныя для беларускай сістэмы школьнай адукацыі:

- нацэленасць на фармаванне ключавых кампетэнцый навучэнцаў навукова-метадычнага забеспячэння, якое выкарыстоўваецца ў адукацыйным працэсе;
- дасягненне навучэнцамі адукацыйных вынікаў, якія носяць кампетэнтнасны і практыка-арыентаваны характар;
- абнаўленне патрабаванняў да прафесійных кампетэнцый педагагічных работнікаў, якія ўключаюць персанальную і прафесійную гатоўнасць і падрыхтаванасць да фармавання ключавых кампетэнцый у навучэнцаў;
- развіццё сістэмы ацэнкі адукацыйных вынікаў, арыентаванае на дыягностыку і ацэнку ўзроўня сфармаванасці ключавых кампетэнцый навучэнцаў;
- стварэнне інавацыйнага адукацыйнага асяроддзя, якое забяспечвае фармаванне ключавых кампетэнцый у навучэнцаў.

Ключавыя кампетэнцыі

Ключавыя кампетэнцыі – гэта дынамічная камбінацыя ведаў, навыкаў і каштоўнаснага стаўлення, неабходных асобе для самарэалізацыі, сацыяльнай інклюзіі, грамадзянскай актыўнасці, паспяховага працаўладкавання і бесперапыннага навучання ў сучасным глабалізаваным і зменлівым свеце.

• Веды

Веды складаюцца з паняццяў, фактаў і лічбаў, ідэй і тэорый, якія ўжо прыняты і якія забяспечваюць разуменне ў пэўнай вобласці ці прадмеце.

• Навыкі

Навыкі разглядаюцца як здольнасць выконваць дзеянні і выкарыстоўваць існуючыя веды для дасягнення вынікаў.

• Каштоўнасць/Стаўленне

Стаўленне ўключае погляды, спосабы мыслення, каштоўнасці, якія вызначаюць схільнасць і здольнасць дзеяння ці рэакцыю на ідэі, асобы або сітуацыі. Выяўляецца ў сітуацыі выбару.

Важна:

1. Складнікамі ключавых кампетэнцый з’яўляюцца веды, навыкі, стаўленне/каштоўнасці.
2. Веды з’яўляюцца асновай, фундаментам кожнай кампетэнцыі.
3. Такія базавыя (ці скразныя) навыкі, як крытычнае мысленне, уменне вырашаць праблемы, праца ў камандзе, камунікатыўнасць, творчы падыход, уменне весці перамовы, кантраляваць эмоцыі і праяўляць стрэсаўстойлівасць з’яўляюцца неад’емнай часткай кожнай з ключавых кампетэнцый.
4. Развіццё каштоўнасцей – адна з найважнейшых мэт адукацыі, таму што каштоўнасці складаюць ядро ідэнтычнасці чалавека, праяўляюцца ў выбары і дзейнасці асобы.
5. Ключавыя кампетэнцыі развіваюцца на працягу ўсяго жыцця ў фармальных і нефармальных, традыцыйных і нетрадыцыйных формах навучання ў розных асяроддзях, уключаючы сям'ю, школу, працоўнае месца, суполкі і інш.
6. Усе ключавыя кампетэнцыі лічацца аднолькава важнымі і ўзаемапранікальнымі, і асноўныя складнікі адной кампетэнцыі будуць садзейнічаць развіццю другой

Пералік і азначэнні ключавых кампетэнцый

Вылучаецца сем ключавых кампетэнцый, неабходных для самарэалізацыі асобы, здаровага і ўстойлівага ладу жыцця, працаўладкавання, актыўнай грамадзянскай пазіцыі і сацыяльнай інтэграцыі.

Пералік ключавых кампетэнцый беларускага вучня:

- Шматмоўная
- Прыродазнаўчая, матэматычная, тэхнічная і экалагічная
- Лічбавая
- Персанальная, сацыяльна-эмацыйная і здаровага ладу жыцця
- Грамадзянская
- Прадпрымальніцкая
- Культурная

Шматмоўная кампетэнцыя

здольнасць ідэнтыфікаваць, разумець, выражаць, ствараць і інтэрпрэтаваць паняцці, пачуцці, факты і меркаванні на роднай мове і іншых мовах у вуснай і пісьмовай формах, выкарыстоўваючы візуальны, аўдыя-/ гукавы і лічбавы матэрыял у розных сферах і кантэкстах; карыстацца рознымі мовамі для камунікацыі і з'яўляцца правадніком паміж рознымі мовамі і сродкамі масавай інфармацыі ў шырокім спектры сацыяльных і культурных кантэкстаў у залежнасці ад патрэб і жаданняў чалавека.
Гэта кампетэнцыя мае на ўвазе не толькі веданне граматыкі, лексікі і правіл мовы, але і разуменне культурных аспектаў, звязаных з рознымі мовамі. У выніку шматмоўная кампетэнцыя дапамагае асобе эфектыўна самарэалізавацца ў шматмоўным свеце, падтрымліваць узаемадзеянне ў розных культурных кантэкстах, што важна ў сучасным глабалізаваным грамадстве.
Мовы – гэта не толькі сродак камунікацыі, але і носьбіт культуры і ідэнтычнасці. Шматмоўная кампетэнцыя спрыяе міжкультурнаму паразуменню, памяншае бар'еры ў зносінах паміж рознымі народамі і супольнасцямі.

Базавыя веды, навыкі і стаўленне, якія маюць дачыненне да кампетэнцыі

Веды

- пра слоўнікавыя адзінкі і базавую граматыку розных моў;
- пра асноўныя віды мастацкіх і публіцыстычных тэкстаў;
- пра асноўныя асаблівасці розных стыляў мовы і камунікатыўных сітуацый.
- пра грамадскія ўмовы, культурны аспект і варыятыўнасць моў.

Веды ўключаюць лінгвістычныя асновы, такія як граматыка, лексіка і фанетыка моў, а таксама веды пра культуры, якія звязаны з гэтымі мовамі. А таксама разуменне таго, як мовы функцыянуюць і як выкарыстоўваюцца ў розных кантэкстах, у тым ліку на ўзроўні міжкультурнай камунікацыі.

Навыкі

- разумець вусныя паведамленні, пачынаць, працягваць і завяршаць размову, а таксама чытаць, разумець і складаць пісьмовыя паведамленні на розных узроўнях валодання мовамі і ў залежнасці ад індывідуальных патрэб;
- здольнасць ужываць моўныя веды, у тым ліку чытаць, пісаць, слухаць і гаварыць на розных мовах;
- навыкі пераключэння паміж мовамі ў залежнасці ад сітуацыі, моўнага асяроддзя або патрабаванняў камунікацыі;
- выкарыстоўваць рэсурсы і вывучаць мовы таксама ў нефармальнай форме ў рамках бесперапыннага навучання.

Стаўленне/каштоўнасці

- павага да культурнай і моўнай разнастайнасці, інтарэс і зацікаўленасць рознымі мовамі і міжкультурнай камунікацыяй, пазітыўнае стаўленне да вывучэння і выкарыстання розных моў;
- павага да асобы кожнага чалавека, нягледзячы на яго ўзровень валодання мовай, у тым ліку павага да роднай мовы асоб, якія належаць да меншасцей і/ці маюць міграцыйнае паходжанне, а таксама павага да дзяржаўнай мовы (мовам) краіны.

Навуковая, тэхнічная і экалагічная (кампетэнцыі ў галіне матэматыкі, навукі, тэхнікі, тэхналогій і экалогіі)

здольнасць развіваць і прымяняць матэматычнае мысленне, навуковыя веды, тэхналогіі і тэхніку для вырашэння паўсядзённых праблем, тлумачыць прыродныя з’явы, выкарыстоўваючы сукупнасць ведаў і навуковых метадаў, у тым ліку назіранне і эксперымент; разуменне важнасці захавання прыроды для забеспячэння ўстойлівага развіцця грамадства.

Базавыя веды, навыкі і стаўленне, якія маюць дачыненне да кампетэнцыі

Веды

- ведаць лікі, вымярэнні, структуры, асноўныя матэматычныя аперацыі і мадэлі;
- разумець тэрміны і паняцці, галоўныя законы з’яў прыроды, тэхналогій, іх прадуктаў і працэсаў, а таксама разуменне ўплыву навукі, тэхналогіі, тэхнікі і дзейнасці чалавека на прыродныя змены і экалогію;
- усведамленне становучых і адмоўных бакоў, а таксама рызык, звязаных з уплывам навуковых дасягненняў і ўздзеяннем тэхналогій на экалогію і грамадства (зыходзячы з прыярытэту каштоўнасцей, пытанняў маралі, культуры і працэсаў прыняцця рашэнняў і інш.)

Навыкі

- прымяняць асноўныя матэматычныя прынцыпы і алгарытмы пры вырашэнні паўсядзённых задач дома і на працы;
- выкарыстоўваць логіку і рацыянальны падыход для праверкі гіпотэзы, адрозніваць асноўныя рысы навуковага даследавання;
- праводзіць даследаванні, у тым ліку назіранні і эксперыменты;
- аналізаваць і інтэрпрэтаваць лагічныя сувязі элементаў дадзеных, прадстаўленых у розных формах (тэкст, малюнак, схема, формула, табліца, графік, дыяграма);
- выкарыстоўваць тэхналагічныя інструменты і прылады, а таксама навуковыя дадзеныя з мэтай дасягнення выніку або для прыняцця абгрунтаванага рашэння ці фармулёўкі высновы.

Стаўленне/каштоўнасці

- пазітыўнае стаўленне да навукі з апорай на павагу да аб’ектыўнасці і гатоўнасць шукаць прычыны і ацэньваць іх грунтоўнасць;
- клопат пра этычныя праблемы навукова-тэхнічнага прагрэсу і падтрымка бяспекі навакольнага асяроддзя;
- асэнсаванасць, матывацыя і здольнасць адказна і рацыянальна выкарыстоўваць рэсурсы, асабістая адказнасць за захаванне навакольнага асяроддзя.

Лічбавая кампетэнцыя

упэўненае, крытычнае і адказнае выкарыстанне лічбавых тэхналогій і ўзаемадзеянне з імі для навучання, працы і ўдзелу ў грамадскім жыцці – інфармацыйная пісьменнасць і медыяпісьменнасць (стварэнне лічбавага кантэнту (у тым ліку праграмаванне), бяспека (уключаючы лічбавую і кібербяспеку), пытанні, звязаныя з інтэлектуальнай уласнасцю, вырашэнне праблем і крытычнае мысленне).

Базавыя веды, навыкі і стаўленне, якія маюць дачыненне да кампетэнцыі

Веды

- ведаць асноўныя прынцыпы, механізмы і логіку, якія ляжаць у аснове лічбавых тэхналогій, асноўныя прынцыпы работы розных прылад, праграмнага забеспячэння і сетак;
- разумець, як лічбавыя тэхналогіі могуць падтрымліваць камунікацыю, творчасць і інавацыі, і асэнсоўваць іх станоўчыя і адмоўныя бакі.

Навыкі

- шукаць і атрымліваць доступ да інфармацыі і карыстацца паслугамі, прапанаванымі ў інтэрнэце;
- выкарыстоўваць, атрымліваць, выбіраць, ацэньваць, ствараць, праграмаваць і абменьвацца лічбавым кантэнтам;
- карыстацца і абараняць інфармацыю, базы дадзеных і персанальныя дадзеныя, а таксама распазнаваць і эфектыўна ўзаемадзейнічаць з праграмным забеспячэннем, прыладамі, штучным інтэлектам і робатамі.

Стаўленне/каштоўнасці

- рэфлексіўнае і адкрытае стаўленне да развіцця лічбавых тэхналогій;
- крытычнае стаўленне да праўдзівасці, надзейнасці і ўплыву інфармацыі і дадзеных, якія існуюць дзякуючы лічбавым тэхналогіям;
- павага да законнасці і этычнага выкарыстання ІТ.

Персанальная, сацыяльна-эмацыйная і здаровага ладу жыцця

здольнасць да самааналізу, да эфектыўнага размеркавання часу і інфармацыі, да канструктыўнага супрацоўніцтва з іншымі, устойлівасць да стрэсаў, кіраванне ўласным навучаннем і кар'ерай; самасвядомасць і самакантроль, сацыяльная дасведчанасць, клопат пра фізічнае і псіхічнае здароўе.

Базавыя веды, навыкі і стаўленне, якія маюць дачыненне да кампетэнцыі

Веды

- ведаць складнікі фізічнага і псіхічнага здароўя і здаровага ладу жыцця;
- разумець нормы і правілы паводзін, якія прыняты ў розных грамадствах і асяроддзях;
- разумець моцныя і слабыя бакі ўласных навыкаў і найбольш эфектыўныя для сябе стратэгіі навучання і паводзін у залежнасці ад уласных патрэб.

Навыкі

- бачыць свае магчымасці і засяродзіць увагу на іх, праяўляць стрэсаўстойлівасць і спраўляцца з цяжкасцямі;
- праяўляць настойлівасць у навучанні, канцэнтраваць увагу на больш важных мэтах; арганізоўваць сваё навучанне, ацэньваць сваю працу і звяртацца за парадай, інфармацыяй і падтрымкай, калі гэта неабходна;
- весці канструктыўную размову ў розных абставінах, працаваць у камандзе і весці перамовы, ісці на кампраміс;
- праяўляць эмпатыю і талерантнасць, разуменне розных пунктаў гледжання, а таксама ствараць сітуацыю поспеху і ўменне суперажываць.

Стаўленне/каштоўнасці

- прыняцце ўнікальнасці і каштоўнасці жыцця;
- прыняцце ўласнай адказнасці за вынікі свайго навучання, выбар стратэгій, свае памылкі і поспехі;
- прытрымліванне маральных каштоўнасцей пры рашэнні жыццёвых задач;
- пазітыўнае стаўленне да ўласнага сацыяльнага і фізічнага дабрабыту і працэсу навучання на працягу ўсяго жыцця;
- жаданне прымяняць набытыя веды і жыццёвы вопыт, а таксама зацікаўленасць у пошуку магчымасцей для навучання і развіцця ў розных сферах жыцця.

Грамадзянская кампетэнцыя

здольнасць паўнавартасна ўдзельнічаць у грамадскім і сацыяльным жыцці, адказна паводзіць сябе ў грамадстве і ўзаемадзейнічаць з іншымі людзьмі, сыходзячы з каштоўнасці культуры дэмакратыі і павагі да годнасці і правоў іншых.

Базавыя веды, навыкі і стаўленне, якія маюць дачыненне да кампетэнцыі

Веды

- веданне і крытычнае ўспрыняцце асноўных паняццяў і з'яў, якія маюць дачыненне да асобы, супольнасцей, грамадства, дзяржавы, палітыкі, эканомікі, і права, культуры, рэлігіі;
- веданне сутнасці, крытычнае ўспрыняцце, разуменне значэння і каштоўнасці дэмакратыі, правоў чалавека, ролі дзяржавы і няўрадавых арганізацый у жыцці для развіцця грамадства;
- веданне і крытычнае ўспрыняцце асноўных падзей і разуменне тэндэнцый нацыянальнай, еўрапейскай і сусветнай гісторыі;
- разуменне ролі СМІ ў дэмакратычным грамадстве;
- разуменне полікультурнасці свету і пытанняў нацыянальнай ідэнтычнасці.

Навыкі

- эфектыўна ўзаемадзейнічаць з іншымі ў дачыненні да пытанняў, звязаных з грамадскімі інтарэсамі;
- фармуляваць аргументаваныя доказы і канструктыўна ўдзельнічаць у грамадскай дзейнасці, у тым ліку ў прыняцці рашэнняў на розных узроўнях, ад мясцовага і нацыянальнага да еўрапейскага і міжнароднага;
- аналізаваць і крытычна ацэньваць інфармацыю, прадстаўленую ў СМІ, распазнаваць праявы прапаганды і выбіраць спосабы барацьбы з ёй;
- не дапускаць гвалт і браць на сябе адказнасць.

Каштоўнасці/стаўленне

- павага да прыватнага жыцця і правоў чалавека як асновы дэмакратыі і баланс паміж асабістымі і грамадскімі інтарэсамі;
- любоў да роднага краю і краіны, імкненне да іх росквіту;
- гатоўнасць і жаданне ўдзельнічаць у дэмакратычным працэсе прыняцця рашэнняў на розных узроўнях грамадскай дзейнасці;
- павага і гатоўнасць да абароны суверэнітэту і незалежнасці беларускай дзяржавы;
- гатоўнасць і рашучасць абараняць правы законнымі сродкамі.

Прадпрымальніцкая кампетэнцыя

здольнасць дзейнічаць у адпаведнасці з магчымасцямі і ідэямі з мэтай ператварэння іх у каштоўнасці, якая заснавана на творчасці, праяўленні ініцыятывы і настойлівасці, здольнасці супрацоўнічаць з мэтай работы над праектамі, якія маюць культурную, сацыяльную або фінансавую каштоўнасць.

Базавыя веды, навыкі і стаўленне, якія маюць дачыненне да кампетэнцыі

Веды

- веды пра эканоміку, фінансы і сацыяльна-эканамічныя магчымасці, а таксама праблемы, якія могуць з’яўляцца ў працаўніка, арганізацыі ці грамадства;
- веды пра падыходы да планавання і кіравання праектамі, якім неабходны разнастайныя рэсурсы;
- веды аб нормах і этычных праблемах, звязаных з бізнэсам;
- разуменне, як прадпрымальнікі могуць стварыць пазітыўныя змены, напрыклад, з дапамогай справядлівага гандлю або сацыяльнага прадпрымальніцтва.

Навыкі

- планаваць і арганізоўваць вырашэнне пастаўленай праблемы, дэлегаванне задач іншым;
- ацэньваць і вызначаць свае моцныя і слабыя бакі, а таксама ацэньваць рызыкі і прымаць іх, калі яны апраўданыя;
- аналізаваць і прымаць рашэнні, ператвараць ідэі ў дзеянні;
- эфектыўна камунікаваць, весці перамовы, спраўляцца з сумневамі, неадназначнымі сітуацыямі і рызыкамі.
- у выпадку патрэбы заснаваць уласнае бізнэс-прадпрыемства і кіраваць ім.

Каштоўнасці/стаўленне

- пачуццё ініцыятывы, адданасці справе ў доўгатэрміновай перспектыве, смеласці і настойлівасці ў дасягненні мэт;
- жаданне матываваць іншых і паважаць іх ідэі, суперажываць і клапаціцца пра іншых людзей;
- пачуццё адказнасці за ўласны поспех на рынку працы;
- клопат пра навакольнае асяроддзе, этычную адказнасць на працягу ўсяго працэсу прадпрымальніцкай дзейнасці.

Культурная кампетэнцыя

здольнасць творча праяўляць ідэі, сэнсы, пачуцці у розных мастацкіх формах: музыцы, літаратуры, выяўленчым мастацтве і г.д; дасведчанасць у культурнай сферы і актыўны ўдзел у культурным жыцці.

Базавыя веды, навыкі і стаўленне, якія маюць дачыненне да кампетэнцыі

Веды

- веды пра мясцовую, нацыянальную, рэгіянальную, еўрапейскую і сусветную культуру і яе праяўленні, у тым ліку мову, спадчыну, традыцыі, творы мастацтва і культурныя прадукты;
- разуменне розных спосабаў узаемадзеяння творчых ідэй са стваральнікам, удзельнікам і гледачом у межах пісьмовых, друкаваных і лічбавых тэкстаў, а таксама ў такіх мастацкіх формах, як тэатр, кіно, танец, відэагульні, жывапіс і дызайн, музыка, традыцыйнае мастацтва, архітэктура і мастацтва ў змешаных формах;
- разуменне, як развіваецца ўласная і нацыянальная ідэнтычнасць і захоўваецца культурная спадчына ў межах сусветнай культурнай разнастайнасці і ўяўленне аб тым, як мастацтва і формы культуры могуць быць сродкамі пазнання свету.

Навыкі

- ацэньваць і атрымліваць задавальненне ад твораў мастацтва, суадносіць свае ўласныя творчыя і выразныя пункты гледжання з меркаваннямі іншых;
- самавыяўленне з дапамогай розных мастацкіх форм у адпаведнасці з уласнымі інтарэсамі і здольнасцямі;.
- развіццё творчых навыкаў, якія могуць быць перанесены ў розныя прафесійныя кантэксты.

Каштоўнасці /стаўленне

- стаўленне да ўласнай ідэнтычнасці як асновы для адкрытасці і павагі да разнастайнасці культурнага самавыяўлення і полікультурнасці сучаснага свету;
- зацікаўленасць сферай культуры і творчасці і жаданне набываць культурны вопыт;
- этычны і адказны падыход да інтэлектуальнай уласнасці і культурнай спадчыны.

Падтрымка развіцця ключавых кампетэнцый

Развіццё ключавых кампетэнцый характарызуецца наступнымі асаблівасцямі:

- адным з вымярэнняў кампетэнтнасці з'яўляюцца каштоўнасныя адносіны. Каштоўнасці лепш за ўсё раскрываюцца ў выбары і дзейнасці вучня. Яны паказваюць, ці каштоўнасці інтэрналізаваны або проста дэклараваны;
- асобасныя характарыстыкі, таленты і схільнасці вучняў, школьная і хатняя абстаноўка аказваюць значны ўплыў на навучанне і развіццё кампетэнцый. Ад уважлівасці і падтрымкі настаўнікаў залежыць самаадчуванне вучня на ўроку і яго пасяховасць у вучобе. Пры навучанні памылкі непазбежныя, таму важна стварыць адукацыйнае асяроддзе, дзе памылкі разглядаюцца як штуршок да навучання, пошуку новых рашэнняў, развіцця настойлівасці і ўстойлівасці.
- займае больш часу, таму для прыняцця правільных рашэнняў аб адукацыйных выніках, дасягнутых вучнем, прамежкавыя ацэнкі павінны быць арыентаваны на якасную зваротную сувязь, пазбягаючы лічбавага выражэння ацэнкі.

Эфектыўныя практыкі, якія заснаваны на развіцці ключавых кампетэнцый, маюць станоўчыя вынікі ў наступных сферах:

- абнаўленне зместу навучання на аснове ключавых кампетэнцый;
- кампетэнтнасна-арыентаваныя падыходы да навучання, якія заснаваны на праектных, творчых, даследчых, эксперыментальных метадах і міждысцыплінарным навучанні праз дзейнасць;
- стварэнне спрыяльнага навучальнага асяроддзя з фокусам на сацыяльны дабрабыт і эмацыянальны дабрабыт і здароўезберагальную фізічную актыўнасць;
- падтрымка педагогаў: уключэнне ў базавую падрыхтоўку і перападрыхтоўку настаўнікаў курсаў пра кампетэнтнасна-арыентаваныя падыходы і методыкі, доступ да экспертных цэнтраў і апошніх даследаванняў, наяўнасць неабходных дапаможнікаў і матэрыялаў у спалучэнні з рознымі варыятыўнымі магчымасцямі і аўтаномнасцю ў арганізацыі навучання;
- ацэньванне і праверка сфармаванасці кампетэнцый: дэталёвы пераклад ключавых кампетэнцый у структурныя мадэлі вынікаў навучання і стварэнне адпаведнага інструментарыя, комплекснае выкарыстанне фарматыўнага і падсумавальнага ацэньвання.